

VMOB's die activiteiten van rechtstreekse verzekeringsdistributie uitoefenen

1. Inleiding

Deze mededeling heeft tot doel om de VMOB's die activiteiten van rechtstreekse distributie uitoefenen, te herinneren aan de wettelijke vereisten die op hen van toepassing zijn en hen te vragen bepaalde inlichtingen en documenten mee te delen aan de CDZ en bepaalde documenten ter beschikking te houden van de CDZ.

2. VMOB's die rechtstreeks activiteiten van verzekeringsdistributie uitoefenen

VMOB's kunnen zelf activiteiten van verzekeringsdistributie uitoefenen en hun verzekeringsproducten distribueren, naast de tussenkomst van de aangesloten ziekenfondsen als verzekeringstussenpersonen.¹ Wat de notie "verzekeringsdistributie" betreft, wordt verwezen naar de definitie in de wet van 4 april 2014 betreffende de verzekeringen:

"De werkzaamheden die bestaan in het adviseren over, het voorstellen van, het realiseren van voorbereidend werk tot het sluiten van verzekeringsovereenkomsten, of in het sluiten van verzekeringsovereenkomsten, dan wel in het assisteren bij het beheer en de uitvoering van verzekeringsovereenkomsten, in het bijzonder in het geval van een schadegeval. Daaronder is inbegrepen het verstrekken van informatie over één of meerdere verzekeringsovereenkomsten op basis van criteria die een klant via een website of andere media kiest, en het opstellen van een ranglijst van verzekeringsproducten, met inbegrip van een prijs- en productvergelijking, of van een korting op de premie van een verzekeringsovereenkomst, wanneer de klant rechtstreeks of onrechtstreeks via een website of andere media een verzekeringsovereenkomst kan sluiten.

Worden niet als verzekeringsdistributie beschouwd:

- a) het beheer door overheidsinstanties of consumentenorganisaties van websites die niet gericht zijn op het sluiten van een overeenkomst, maar louter verzekeringsproducten vergelijken die op de markt beschikbaar zijn;
- b) het incidenteel verstrekken van informatie aan een klant in de context van een andere beroepswerkzaamheid, mits de informatieverstrekker geen verdere stappen onderneemt om te assisteren bij het sluiten of de uitvoering van een verzekeringsovereenkomst;
- c) het beroepshalve afhandelen van -schadegevallen voor een verzekeringsonderneming en schaderegeling en schade-expertise;
- d) het louter verstrekken van gegevens en informatie over potentiële verzekeringnemers aan verzekeringstussenpersonen of verzekeringsondernemingen, mits de informatieverstrekker geen verdere stappen onderneemt om de klant te assisteren bij de sluiting van een verzekeringsovereenkomst;
- e) het louter verstrekken van informatie over verzekeringsproducten of over een verzekeringstussenpersoon of verzekeringsonderneming aan potentiële verzekeringsnemers, mits de informatieverstrekker geen verdere stappen onderneemt om te assisteren bij de sluiting van een verzekeringsovereenkomst."²

Indien een VMOB één of meerdere van voormelde werkzaamheden uitoefent, oefent zij activiteiten van verzekeringsdistributie uit. In dit geval valt de VMOB onder een aantal verplichtingen die in deze mededeling worden toegelicht, dient de Controledienst hiervan te worden verwittigd en dient bepaalde informatie aan de Controledienst te worden overgemaakt.

3. Verplichtingen voor VMOB's die activiteiten van rechtstreekse verzekeringsdistributie uitoefenen

3.1. Verplichtingen betreffende PCP en VVD

3.1.1. Algemeen

¹ Zie de omschrijving gebruikt in artikel 273 van de wet van 4 april 2014 betreffende de verzekeringen.

² Artikel 5, 46°, van de wet van 4 april 2014.

Een **verantwoordelijke voor de distributie (VVD)** in een verzekeringsonderneming is elke natuurlijke persoon die de facto de verantwoordelijkheid heeft over of toezicht uitoefent op personen die instaan voor de distributie van verzekeringsproducten.³

Een **persoon in contact met het publiek (PCP)** is elke natuurlijke persoon, andere dan de verantwoordelijke voor de distributie, die rechtstreeks betrokken is bij de werkzaamheden van verzekerings- of herverzekeringdistributie en die daartoe op welke wijze ook in contact staat met het publiek.⁴

Zoals ook geldt voor PCP en VVD in een verzekeringstussenpersoon moeten de PCP en VVD in een verzekeringstussenpersoon voldoen aan volgende voorwaarden:⁵

- de vereiste beroepskennis en vakbekwaamheid bezitten, zoals bepaald bij het koninklijk besluit van 18 juni 2019.⁶ Deze beroepskennis en vakbekwaamheid moeten actueel worden gehouden door regelmatige bijscholing;
- over de voor de uitoefening van hun functie passende deskundigheid en vereiste professionele betrouwbaarheid beschikken;
- zich niet bevinden in een van de gevallen als bedoeld in artikel 20 van de wet van 25 april 2014;⁷
- niet minder dan tien jaar geleden failliet zijn verklaard, tenzij rehabilitatie werd verkregen.

Een VMOB die activiteiten van rechtstreekse distributie uitoefent, dient zelf na te gaan of haar PCP en VVD aan de voorwaarden beantwoorden. Anders dan wat geldt voor mutualistische verzekeringstussenpersonen, dient met het oog op de aanduiding van een VVD, dus niet voorafgaandelijk de goedkeuring te worden gevraagd aan de Controledienst.

Voor elke PCP en VVD dient door de betrokken VMOB een dossier te worden bijgehouden waaruit blijkt dat de betrokken personen aan de voorwaarden van hun aanduiding beantwoorden. Deze dossiers moeten ter beschikking worden gehouden van de Controledienst.

3.1.2. Aanduiding van een PCP

3.1.2.1. Voorwaarden

(1) Theoretische beroepskennis vereist voor een PCP

Een PCP dient te slagen voor het **examen betreffende de basiskennis (module 1)**.

Indien evenwel één van de volgende **diploma's** kan worden voorgelegd, blijkt hieruit reeds voldoende de theoretische kennis op het vlak van verzekeringen en dient geen specifiek examen voor PCP (module 1) te worden afgelegd:

- een master diploma (of een daarmee gelijkgesteld diploma of een als daarmee gelijkwaardig erkend buitenlands diploma);
- een bachelor diploma dat een lessenprogramma omvat van minstens 11 studiepunten technische kennis inzake verzekeringen, of een equivalent percentage van studiebelasting (of een daarmee gelijkgesteld diploma of een als daarmee gelijkwaardig erkend buitenlands diploma).

De bewijsstukken betreffende de theoretische kennis moeten in het dossier van de PCP worden bewaard.

³ Artikel 5, 21°/8, a), van de wet van 4 april 2014 betreffende de verzekeringen.

⁴ Artikel 5, 21°/8, b), van de wet van 4 april 2014 betreffende de verzekeringen.

⁵ Artikel 274 van de wet van 4 april 2014, met verwijzing naar artikel 266, 1°, 2° en 3° van dezelfde wet.

⁶ Koninklijk besluit van 18 juni 2019 tot uitvoering van de artikelen 5, 19° /1, 264, 266, 268 en 273 van de wet van 4 april 2014 betreffende de verzekeringen.

⁷ Artikel 20 van de wet van 25 april 2014 bevat een lijst van veroordelingen die, als ze worden opgelopen, automatisch leiden tot een beroepsverbod.

Een PCP die nog niet over de theoretische beroepskennis beschikt, kan aangeduid worden als ‘**PCP in opleiding**’ mits naleving van bepaalde voorwaarden (zie verder onder 3.1.2.2.).

(2) Praktische ervaring vereist voor een PCP

Een PCP dient een praktische ervaring van 6 maanden te doorlopen.⁸

Een PCP die nog niet over de vereiste ervaring beschikt, kan reeds aangeduid worden als PCP indien de ervaring onder toezicht wordt doorlopen (zie verder).

Een document dat de ervaring van 6 maanden aantoont, dient in het dossier van de PCP te worden bewaard.

(3) Overige voorwaarden op het vlak van deskundigheid en betrouwbaarheid vereist voor een PCP

Naast de vereiste theoretische beroepskennis en praktische ervaring, dient een VMOB die rechtstreeks verzekeringsproducten aanbiedt, na te gaan of een PCP aan de volgende voorwaarden beantwoordt:

- beschikken over de passende deskundigheid en vereiste professionele betrouwbaarheid;
- zich niet bevinden in één van de gevallen bedoeld in artikel 20 van de wet van 25 april 2014;⁹
- niet minder dan 10 jaar geleden failliet zijn verklaard, tenzij rehabilitatie werd verkregen.¹⁰

De Controledienst beschouwt het als een **goede praktijk** dat een VMOB hiertoe de volgende documenten opvraagt en in het dossier van de PCP bewaart:

- **een uittreksel uit het strafregister;**
- **de bevestiging dat deze niet minder dan 10 jaar geleden failliet is verklaard, tenzij rehabilitatie werd verkregen.**¹¹

3.1.2.2. PCP in opleiding

Een PCP die niet over de theoretische beroepskennis beschikt, kan aangeduid kan worden als ‘PCP in opleiding’ op voorwaarde dat de betrokkene slaagt voor het examen binnen het jaar na de aanvang van zijn werkzaamheden.¹² Tijdens deze periode moet ook de vereiste praktijkervaring (van 6 maanden) worden opgedaan. Met het statuut van PCP in opleiding mag een persoon de werkzaamheden als PCP dus aanvatten nog vóór men geslaagd is voor het examen en nog vóór er 6 maanden nuttige ervaring werd opgedaan.¹³

Aan dit statuut zijn volgende voorwaarden verbonden:¹⁴

- (1) een PCP in opleiding moet de vereiste theoretische kennis en beroepservaring verwerven binnen een termijn van één jaar na aanvang van de werkzaamheden. Indien een kandidaat-PCP na het verstrijken van deze termijn niet aan die voorwaarden voldoet, mag de betrokkene zijn taken als PCP niet langer uitoefenen;
- (2) een PCP in opleiding moet intensief begeleid worden door zijn werkgever. Deze intensieve begeleiding kan worden verleend, hetzij door een VVD, hetzij door een andere PCP die al voldoet aan alle voorwaarden inzake beroepskennis en ervaring.

⁸ Artikel 17, § 1, eerste lid, van het van het koninklijk besluit van 18 juni 2019.

⁹ Wet van 25 april 2014 op het statuut van en het toezicht op kredietinstellingen (‘Bankwet’). Er wordt opgemerkt dat indien de betrokkene zich in één van de gevallen bevindt, bedoeld in artikel 20 van de Bankwet, hij niet kan worden aangeduid als VVD.

¹⁰ Indien de betrokkene minder dan 10 jaar failliet werd verklaard en geen rehabilitatie heeft verkregen, kan hij niet als VVD worden aangeduid.

¹¹ Cf. PCP van verzekeringstussenpersonen (zie mededeling van de Controledienst 2023/03/D2 van 15 december 2023).

¹² Artikel 13, § 2, van het koninklijk besluit van 18 juni 2019.

¹³ Nieuwsbrief van de FSMA, mei 2020.

¹⁴ Nieuwsbrief van de FSMA, mei 2020.

Bij deze intensieve begeleiding die wordt georganiseerd door de werkgever, wordt verwacht dat ten minste de volgende twee aspecten aan bod komen:

- a. verscherpte daadwerkelijke controle van de kwaliteit van alle taken die de PCP in opleiding verricht en van de correcte toepassing van de geldende regels;
- b. opvolging of de PCP in opleiding voldoende gediversifieerde taken krijgt zodat hij ervaring kan opdoen van de verschillende aspecten van het beroep, en erop toezien dat de ervaring die hij verwerft, nuttig is voor het beroep.

De rol van de verantwoordelijke houdt in dat hij de PCP in opleiding regelmatig en daadwerkelijk intensief begeleidt. Wanneer een werkgever deze rol toevertrouwt aan één enkele persoon voor verschillende PCP die tegelijkertijd in opleiding zijn, moet hij kunnen uitleggen welke concrete maatregelen hij genomen heeft om ervoor te zorgen dat deze persoon in staat is om zijn rol uit te oefenen en hoe hij deze rol kan combineren met zijn eventuele andere taken.¹⁵ De ervaring die wordt opgedaan door een PCP in opleiding, komt mee in aanmerking als relevante praktische ervaring.¹⁶

Deze PCP moeten vanaf hun aanduiding in de **lijst van PCP** worden opgenomen met de vermelding dat het om 'PCP in opleiding' gaat.

Een PCP in opleiding die niet binnen het jaar slaagt voor het vereiste examen, kan niet langer aangesteld blijven als PCP in opleiding.¹⁷ Een persoon kan slechts één keer aangeduid worden als 'PCP in opleiding' en dit maximum gedurende één jaar. Indien een 'PCP in opleiding' niet slaagt in het examen binnen het jaar na de aanduiding, is de betrokkene geen PCP meer. Om alsnog als PCP te worden aangeduid, moet hij eerst slagen voor het examen. Hij kan in tussentijd niet langer worden aangeduid als 'PCP in opleiding'. Hij kan bijgevolg uiteraard evenmin nog activiteiten van verzekeringsdistributie uitoefenen.

Voor alle overige informatie, zoals de gegevens die betreffende de PCP in opleiding in het dossier van deze PCP dienen te worden bewaard, wordt verwezen naar voormelde mededeling 2023/03/D2 van de Controledienst van 15 december 2023.

3.1.3. Aanduiding van een VVD

3.1.3.1. Voorwaarden om aangeduid te kunnen worden als VVD

(1) Theoretische beroepskennis vereist voor een VVD

Een VVD dient te beschikken over een **getuigschrift van hoger middelbaar onderwijs** dat toegang geeft tot het hoger onderwijs.¹⁸

Daarnaast dient de kandidaat-VVD te slagen voor specifieke **examens betreffende de basiskennis (module 1) en verzekeringen niet-leven (module 2)**. Indien evenwel één van de volgende **diploma's** kan worden voorgelegd, blijkt hieruit reeds voldoende de theoretische kennis op het vlak van verzekeringen en dienen geen specifieke examens te worden afgelegd:

- een master diploma (of een daarmee gelijkgesteld diploma of een als daarmee gelijkwaardig erkend buitenlands diploma);
- een bachelor diploma dat een lessenprogramma omvat van minstens 11 studiepunten technische kennis inzake verzekeringen, of een equivalent percentage van studiebelasting (of een daarmee gelijkgesteld diploma of een als daarmee gelijkwaardig erkend buitenlands diploma).

¹⁵ Nieuwsbrief FSMA, mei 2020.

¹⁶ Artikel 17, § 1, laatste lid, van het koninklijk besluit van 18 juni 2019.

¹⁷ Artikel 13, laatste lid, van het koninklijk besluit van 18 juni 2019.

¹⁸ Artikel 14, 1°, van het koninklijk besluit van 18 juni 2019. Het gaat om een getuigschrift middelbaar onderwijs (ASO, TSO, KSO of BSO (beroeps) met 7e jaar) dat toegang geeft tot het hoger onderwijs (HSO) of een daarmee gelijkgesteld diploma (cf. document "FSMA stappenplan – beroepskennis").

Indien een PCP wenst over te stappen naar het statuut van VVD, moeten de examens van module 1 niet meer worden afgelegd, op voorwaarde dat de betrokkene aan alle kennisvereisten voldeed bij de aanduiding als PCP.¹⁹

De bewijsstukken betreffende de theoretische kennis moeten in het dossier van de VVD bewaard worden.

(2) Praktische ervaring vereist voor een VVD

Duurtijd van de ervaring

Voor een VVD binnen een VMOB wordt een praktische ervaring van 6 maanden of een jaar vereist.²⁰

De volgende tabel geeft de duurtijd van de praktische ervaring weer in functie van de concrete situatie.

6 maanden	één jaar
<ul style="list-style-type: none"> - houders van een masterdiploma waarvan het lessenprogramma minstens 5 studiepunten technische kennis inzake verzekeringen bevat - houders van een bachelordiploma waarvan het lessenprogramma minstens 11 studiepunten technische kennis inzake verzekeringen bevat - personen geslaagd in specifieke examens (modules 1 en 2) 	<ul style="list-style-type: none"> - alle andere personen (bv. houders van een master diploma dat geen 5 studiepunten betreffende verzekeringen bevat)

De ervaring moet opgedaan zijn tijdens de zes jaar voorafgaand aan de datum van het indienen van de aanvraag.

Aard van de ervaring

De ervaring moet betrekking hebben op de activiteit van verzekeringsdistributie,²¹ en meer specifiek op een of meerdere domeinen van de theoretische kennis in verzekeringen, opgesomd in artikel 13, § 1, en 14 van het koninklijk besluit van 18 juni 2019.²² Volgende ervaring komt steeds in aanmerking: de activiteiten in verband met productie, polisbeheer en/of schaderegeling, uitgeoefend als PCP bij een (her)verzekeringstussenpersoon of (her)verzekeringsonderneming.

Volgende ervaring wordt niet als relevante praktische ervaring beschouwd:

- werken binnen de "back office" (o.a. enkel administratieve verwerking);
- werken op een callcenter waarbij enkel een doorverwijsfunctie wordt vervuld.²³

Er wordt opgemerkt dat indien een persoon overstapt van het statuut van PCP naar VVD, de eventuele ervaring die voordien als PCP werd opgedaan, in aanmerking komt als nuttige praktische ervaring.

¹⁹ Het gaat al naar gelang het geval om een PCP die:

- onder de overgangsmaatregel viel vervat in artikel 21, § 1, zesde lid, van koninklijk besluit van 18 juni 2019, nl. een persoon die op 28 december 2018 actief was als PCP en over de tot die datum vereiste beroepskennis beschikte. Deze persoon werd verondersteld te voldoen aan de door de nieuwe regeling vereiste beroepskennis;
- geslaagd is voor de nodige examens van module 1 in het nieuwe modulaire examensysteem;
- tijdens de overgangsperiode van de FSMA voorafgaand aan de implementatie van het modulaire examensysteem geslaagd is voor de vereiste examens cf. de mededeling FSMA_2020_04 van 6 mei 2020 betreffende de "inwerkingtreding van het nieuwe examensysteem voor de verzekeringssector en geldigheid van de vorige systemen".

²⁰ Artikel 17, §§ 3 en 4, van het koninklijk besluit van 18 juni 2019.

²¹ Ervaring inzake bank- en beleggingsdiensten is bv. niet relevant in het kader van een aanvraag tot inschrijving als verzekeringstussenpersoon of aanduiding van een VVD (cf. het document FSMA "stappenplan - beroepskennis").

²² Koninklijk besluit van 18 juni 2019.

²³ Zie document FSMA "stappenplan – beroepskennis".

Voor VVD is vereist dat de betrokkene op het ogenblik van zijn aanduiding over de vereiste kennis en ervaring beschikt.²⁴

Document waaruit de voor een VVD vereiste praktische ervaring blijkt

De Controledienst beschouwt het als een **goede praktijk** dat als bewijs van de door de kandidaat-VVD vereiste praktische ervaring gebruik wordt gemaakt van de **specifieke vragenlijst** die ook wordt gebruikt in het kader van de aanduiding van VVD van verzekeringstussenpersonen.²⁵ In deze vragenlijst wordt ook gepeild naar de overige voorwaarden op het vlak van deskundigheid en betrouwbaarheid voor een VVD (zie verder).

De Controledienst vraagt dat deze vragenlijst eveneens wordt ingevuld en ondertekend door de kandidaat- VVD binnen een VMOB, met toetsing door de VMOB of aan de voorwaarden van aanduiding is beantwoord, en dat deze vragenlijst wordt opgenomen in het dossier van de VVD.

(3) Professionele betrouwbaarheid en overige vereisten voor een VVD

Een VVD dient over de voor de uitoefening van de functie passende deskundigheid en vereiste professionele betrouwbaarheid te beschikken. De betrokkene mag zich bovendien niet in een van de gevallen bevinden als bedoeld in artikel 20 van de wet van 25 april 2014²⁶ ('Bankwet').²⁷ Ten slotte mag de betrokkene evenmin minder dan 10 jaar geleden failliet zijn verklaard, tenzij rehabilitatie werd verkregen.²⁸

Om deze vereisten na te gaan, dienen volgende stukken door de VMOB te worden opgevraagd en in het dossier van de VVD te worden bewaard:

- een uittreksel uit het strafregister;
- de ingevulde specifieke vragenlijst.

(4) Samengevat: in het dossier van een VVD bij te houden stukken wat de voorwaarden van aanduiding betreft

Volgende documenten betreffende de voorwaarden van aanduiding, dienen in het dossier van de VVD te worden bijgehouden:

- een getuigschrift van hoger middelbaar onderwijs dat toegang geeft tot het hoger onderwijs.²⁹
- het bewijs dat de betrokkene geslaagd is voor de nodige examens van modules 1 en 2;
 - OF:**
 - één van de volgende diploma's:
 - een master diploma;³⁰
 - een bachelor diploma dat een lessenprogramma omvat van minstens 11 studiepunten technische kennis inzake verzekeringen, of een equivalent percentage van studiebelasting;³¹
- een uittreksel uit het strafregister;
- de door de kandidaat-VVD ingevulde en ondertekende vragenlijst (waaruit de praktische ervaring blijkt, evenals de overige vereisten op het vlak van deskundigheid en betrouwbaarheid).

²⁴ Het is niet toegestaan om als kandidaat-VVD onder supervisie van een stagebegeleider ervaring op te doen als VVD. Het concept van 'VVD in opleiding' of een VVD die onder toezicht een stage doorloopt, wordt niet voorzien in het koninklijk besluit van 18 juni 2019, in tegenstelling tot dat van een 'PCP in opleiding'. De vereiste ervaring dient bv. als PCP te worden opgedaan.

²⁵ Het betreft de vragenlijst van de FSMA 'vragenlijst voor een gereguleerde functie bij een tussenpersoon of kredietgever'.

²⁶ Wet van 25 april 2014 op het statuut van en het toezicht op kredietinstellingen.

²⁷ Indien de betrokkene zich in één van de gevallen bevindt, bedoeld in artikel 20 van de Bankwet, kan hij worden aangeduid als VVD.

²⁸ Wanneer de betrokkene minder dan 10 jaar failliet werd verklaard en geen rehabilitatie heeft verkregen, kan hij niet als VVD worden aangeduid.

²⁹ Indien door de kandidaat-VVD een bachelordiploma of een universitair diploma wordt bijgebracht, is het niet nodig om ook een kopie op te vragen van het diploma van hoger middelbaar onderwijs dat toegang geeft tot het hoger onderwijs.

³⁰ Of een daarmee gelijkgesteld diploma of een als daarmee gelijkwaardig erkend buitenlands diploma.

³¹ Of een daarmee gelijkgesteld diploma of een als daarmee gelijkwaardig erkend buitenlands diploma.

In het dossier dienen daarnaast ook alle documenten te worden bewaard, betreffende de naleving door de VVD van de bijscholingsverplichting (zie verder). Al deze documenten dienen ter beschikking te worden gehouden van de Controledienst.

3.1.4. Naamlijsten van PCP en VVD

Een VMOB moet **genummerde naamlijsten van de PCP en VVD** bijhouden en ter beschikking houden van de Controledienst. In de lijst van PCP dient te worden aangeduid of het in voorkomend geval om een PCP in opleiding gaat. Uit deze lijsten moet op elk moment blijken welke PCP en VVD op dat ogenblik actief zijn binnen de VMOB.

3.1.5. Aantal VVD

Er wordt aan herinnerd dat er in een verzekeringsonderneming die rechtstreeks verzekeringsproducten distribueert:

- minstens één VVD moet worden aangeduid.³²
- een bijkomende VVD moet worden aangeduid:
 - o wanneer een verzekeringsonderneming **meer dan 10 PCP** tewerkstelt;
 - o telkens wanneer een volgende schijf van **10 PCP** wordt overschreden.³³

3.1.6. Bijscholingsverplichting in hoofde van PCP en VVD

3.1.6.1. Aard van de bijscholingsverplichting

De PCP en VVD die tewerkgesteld zijn bij VMOB's vallen onder de bijscholingsverplichting. Dezelfde regels dienen toegepast te worden als deze die van toepassing zijn op PCP en VVD tewerkgesteld bij verzekerings-tussenpersonen.³⁴

PCP en VVD moeten **15 uur bijscholing per jaar** volgen, maar er is een verschil in invulling van de bijscholingsverplichting:

- **VVD** kunnen enkel bijscholingen volgen die erkend zijn door de Controledienst of bijscholingen verstrekt door opleidingsverstrekkers die vergund zijn door de FSMA.

Gedurende de eerste drie jaar die volgen op de eerste aanduiding van een VVD, moeten voor minimum 12 uur per jaar bijscholingen worden gevolgd die gericht zijn op het verwerven van beroepskennis en vakbekwaamheid over de verzekeringsproducten die de facto worden verdeeld.

De werkgever³⁵ dient per individuele VVD en per bijscholingsjaar het aantal behaalde bijscholingsuren bij te houden.

- **PCP** in een VMOB moeten niet noodzakelijk opleidingen volgen die erkend zijn door de Controledienst of verstrekt door opleidingsorganisatoren die vergund zijn door de FSMA. Hun opleidingen mogen ook bv. door hun werkgever worden georganiseerd.

Voor PCP moet de VMOB jaarlijks een **globaal opleidingsplan** opstellen en dit ter beschikking houden van de Controledienst.³⁶ Hierin moet de werkgever de opleidingen opnemen waarin dat jaar voorzien wordt voor alle PCP. Er wordt verwacht dat dit opleidingsplan met de nodige ernst wordt aangepakt. Bedoeling is dat de PCP

³² Artikel 8, eerste lid, van het koninklijk besluit van 18 juni 2019.

³³ Artikel 8, tweede en derde lid, van het koninklijk besluit van 18 juni 2019.

³⁴ Artikel 274 van de wet van 4 april 2014.

³⁵ Al naargelang het geval verzekerings-tussenpersoon of de verzekeringsonderneming die rechtstreeks zijn verzekeringsproducten distribueert.

³⁶ Wat het globaal opleidingsplan betreft, wordt ook verwezen naar de FAQ over bijscholing van de FSMA, nr. 1.A.6.

effectief de nodige bijscholing volgen om hun beroepskennis up to date te houden. Indien gebruik gemaakt wordt van dit globaal opleidingsplan, moet de werkgever de door een PCP gevolgde bijscholingsuren niet individueel bijhouden.

Voor verdere informatie wat de bijscholingsverplichting voor PCP en VVD betreft, wordt verwezen naar de mededeling 2021/A/02 van de Controledienst van 26 maart 2021 over de bijscholingen voor PCP's, VVD's en effectieve leiders met een de facto verantwoordelijkheid over de activiteit van verzekeringsdistributie. Daarnaast wordt voor nadere informatie ook verwezen naar de FAQ over bijscholing van de FSMA, gepubliceerd op de website van de FSMA.

3.1.6.2. Aanvang van de bijscholingsverplichting

De bijscholingsverplichting vangt aan op 1 januari van het kalenderjaar dat volgt op het jaar waarin de PCP of VVD werd aangesteld. De bijscholingsplicht voor een PCP in opleiding vangt evenwel pas aan op 1 januari van het kalenderjaar dat volgt op het jaar waarin hij alle vereiste beroepskennis heeft behaald (theoretische kennis en praktische ervaring). Zolang een PCP een 'PCP in opleiding' is, valt hij niet onder de bijscholingsplicht.³⁷

3.1.6.3. Door de VMOB ter beschikking te houden documenten

Volgende documenten dienen ter beschikking te worden gehouden van de Controledienst:

- wat PCP betreft: het globaal opleidingsplan dat jaarlijks door de VMOB voor alle PCP wordt opgesteld;
- wat VVD betreft: per VVD een kopie van de deelnameattesten.³⁸ Deze attesten dienen 5 jaar te worden bewaard.

3.1.6.4. Tekort of overschot aan bijscholingsuren m.b.t. een bepaald bijscholingsjaar

(1) PCP

Voor een PCP wordt geen individuele puntentelling opgelegd, gelet op de vereiste van een globaal opleidingsplan. Tekorten of overschotten aan bijscholingsuren (voor alle PCP samen) zijn uitzonderlijk mogelijk.

Een werkgever kan in zijn globaal opleidingsplan opnemen dat de PCP tijdens een bepaald bijscholingsjaar, meer bijscholingsuren volgen dan het vereiste minimumaantal (bv. een interessante meerdaagse opleiding). Hij kan het **overschot** aan punten dan (collectief) naar het volgende jaar overdragen. In het opleidingsplan moet worden verduidelijkt waarom hij zijn PCP's die opleiding laat volgen.³⁹

De werkgever moet in zijn globaal opleidingsplan ook de verschillende situaties vermelden waarin zijn PCP's, op 31 december van het voorbije bijscholingsjaar, collectief minder bijscholingsuren hebben gevolgd dan het vereiste minimumaantal (bv. annulering van een bijscholingsopleiding voorzien voor een groep PCP's). Er moet door de VMOB een inhaalprogramma worden opgesteld om dit (collectieve) **tekort** weg te werken, dat integraal wordt geïmplementeerd binnen de zes maanden na de kennisgeving ervan aan de Controledienst in het kader van de rapportering van de bijscholing. Indien de Controledienst zelf een tekort aan bijscholingsuren vaststelt, dan behoudt hij zich het recht voor om een kortere termijn van drie maanden te hanteren.⁴⁰ Voor tekorten die ingehaald worden vóór 31 maart van het jaar volgend op het bijscholingsjaar, dient geen inhaalprogramma te worden ingediend.⁴¹ De opleidingen die worden gevolgd om dit tekort aan bijscholingsuren te verhelpen, mogen niet in aanmerking worden genomen bij de opleidingen van het lopende bijscholingsjaar.⁴²

³⁷ Zie ook FAQ FSMA over de bijscholing, nr. 1.A.7.

³⁸ Zie ook FAQ FSMA over de bijscholing, nr. 1.A.3.

³⁹ FAQ FSMA over de bijscholing, nr. 1.C.3.

⁴⁰ Zie ook de FAQ FSMA over de bijscholing, nr. 1.C.4.

⁴¹ Zie ook de FAQ FSMA over de bijscholing, nr. 1.D.4.

⁴² FAQ FSMA over de bijscholing, nr. 1.C.4.

(2) VVD

Een **overschot** aan bijscholingsuren voor een VVD behaald in een bepaald bijscholingsjaar, kan worden overgedragen naar het daaropvolgende jaar ten belope van maximum 15 uur.⁴³

Een **tekort** aan bijscholingsuren voor een VVD in een bepaald bijscholingsjaar moet worden ingehaald in het daaropvolgende jaar. Er moet door de VMOB een inhaalprogramma worden opgesteld dat integraal wordt geïmplementeerd binnen de zes maanden na de kennisgeving ervan aan de Controledienst in het kader van de rapportering van de bijscholing. Indien de Controledienst zelf een tekort aan bijscholingsuren vaststelt, dan behoudt hij zich het recht voor om een kortere termijn van drie maanden te hanteren.⁴⁴ Voor tekorten die ingehaald worden vóór 31 maart van het jaar volgend op het bijscholingsjaar, dient geen inhaalprogramma te worden ingediend⁴⁵. De bijscholingen die gevolgd worden om een tekort aan bijscholingsuren voor het voorbije jaar op te vangen, mogen uiteraard niet in rekening worden gebracht voor de vereiste uren in het daaropvolgende jaar.

3.1.6.5. *Jaarlijkse rapportering over de bijscholingsverplichting (verklaring op erewoord)*

De VMOB's die activiteiten van rechtstreekse distributie uitoefenen, dienen jaarlijks tegen uiterlijk 31 maart aan de Controledienst een verklaring op erewoord te bezorgen dat aan de bijscholingsverplichting is beantwoord in het voorbije bijscholingsjaar wat hun PCP en VVD betreft. Indien er voor een bepaald bijscholingsjaar tekorten zijn in de vereiste bijscholingsuren voor één of meer VVD of indien er globale tekorten zijn aan bijscholingsuren voor de PCP samen, kan deze verklaring niet worden ingediend en moet een inhaalprogramma worden ingediend. Er wordt verwezen naar de mededeling 2022/A/04/D2 van de Controledienst van 12 december 2022 'Verzekeringsdistributie verklaring op erewoord betreffende de bijscholingsverplichting en naar de FAQ over bijscholing van de FSMA. Zoals hoger vermeld, dient voor tekorten die ingehaald worden vóór 31 maart van het jaar volgend op het bijscholingsjaar, geen inhaalprogramma te worden ingediend.

Een aangepaste modelverklaring (m.b.t. de bijscholingsverplichting vanaf het bijscholingsjaar 2024) zal hiertoe door de Controledienst aan de betrokken VMOB's worden bezorgd.

3.2. IDD-gedragsregels

Ingevolge de omzetting van IDD-richtlijn werden de gedragsregels van toepassing op de verzekeringssector opgenomen in de wet van 4 april 2014 betreffende de verzekeringen ('IDD'-gedragsregels). Deze regelgeving is gericht op alle 'verzekeringsdistributeurs', waaronder verzekeringsondernemingen en verzekerings-tussenpersonen.⁴⁶ Wat de IDD-gedragsregels betreft, wordt verwezen naar de betreffende bepalingen in de wet van 4 april 2014 betreffende de verzekeringen en naar de publicaties van de FSMA waaronder de Praktijkgids FSMA_2022_06 van de FSMA van 25 januari 2022 over de IDD-gedragsregels.

3.3. Interne beleidsmaatregelen en interne procedures – verantwoordelijke persoon binnen de VMOB

3.3.1. Interne beleidsmaatregelen en interne procedures

De VMOB die activiteiten van rechtstreekse distributie uitoefent, moet interne beleidsmaatregelen vaststellen en interne procedures toepassen om ervoor te zorgen dat blijvend is voldaan aan de verplichtingen betreffende het aantal aan te duiden VVD, aan de voorwaarden tot aanduiding van PCP en VVD en de bijscholingsverplichting van PCP en VVD.⁴⁷

⁴³ Zie ook de FAQ FSMA over de bijscholing, nr. 1.C.3.

⁴⁴ Zie ook de FAQ FSMA over de bijscholing, nr. 1.C.4.

⁴⁵ Zie ook de FAQ FSMA over de bijscholing, nr. 1.D.4.

⁴⁶ Cf. artikel 5, 55°, van de wet van 4 april 2014.

⁴⁷ Artikel 275, § 1, eerste lid, van de wet van 4 april 2014.

3.3.2. Dossiers van PCP en VVD

Voor elke PCP en voor elke VVD moet een dossier worden aangelegd waarin de betrokken VMOB de informatie bewaart die aantoont dat aan de voorwaarden van aanduiding en aan de bijscholingsverplichting is beantwoord.⁴⁸ **De VMOB moet de dossiers betreffende de PCP en VVD ter beschikking van de Controledienst houden.**

De VMOB moet de vertrouwelijkheid van deze gegevens waarborgen. Wanneer de samenwerking tussen een VMOB die aan rechtstreekse distributie doet en een PCP of VVD beëindigd wordt, vernietigt de VMOB het dossier. De VMOB mag in geen enkel geval een kopie van het dossier bewaren.⁴⁹ De bepalingen van artikel 10, § 2, van de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens zijn van toepassing.⁵⁰

3.3.3. Aanduiding van een verantwoordelijke persoon binnen de VMOB

De VMOB die activiteiten van rechtstreekse distributie uitoefent, dient een verantwoordelijke aan te duiden die toeziet op de goede toepassing van de voormelde beleidsmaatregelen en procedures en op het goed bijhouden van de voormelde dossiers van PCP en VVD.

4. Aan de Controledienst over te maken inlichtingen en documenten

Aan elke VMOB wordt gevraagd om aan de Controledienst mee te delen of al dan niet binnen de VMOB activiteiten van rechtstreekse verzekeringsdistributie worden uitgeoefend, naast het beroep op de ziekenfondsen als verzekeringstussenpersonen met het oog op deze distributie. Een VMOB die momenteel deze activiteiten niet uitoefent, maar hiertoe zou overgaan in de toekomst, dient op dat moment de Controledienst hiervan te verwittigen.

Aan de VMOB's die rechtstreeks verzekeringsproducten distribueren, wordt bovendien gevraagd de volgende informatie en documenten over te maken aan de Controledienst:

(1) Toelichting bij de activiteiten - wijze waarop de VMOB deze activiteiten uitoefent

Aan de VMOB's die activiteiten van rechtstreekse distributie uitoefenen, wordt gevraagd enige toelichting te geven bij deze activiteiten:

- welke soorten van activiteiten van verzekeringsdistributie worden uitgeoefend door de VMOB en welke niet? Hierbij wordt verwezen naar bovenvermelde definitie van verzekeringsdistributie waarin de diverse mogelijke activiteiten van verzekeringsdistributie worden opgesomd;
- in welke gevallen wordt door de VMOB geopteerd voor deze activiteiten van rechtstreekse distributie, in plaats van de tussenkomst van het ziekenfonds als verzekeringstussenpersoon?
- overige informatie die door de VMOB als nuttig wordt beoordeeld.

(2) Verantwoordelijke die aangeduid werd binnen de VMOB om toezicht te houden op de beleidsmaatregelen en procedures en op het goed bijhouden van de dossiers van PCP en VVD – verklaring

De VMOB's die activiteiten van rechtstreekse distributie uitoefenen dienen aan de CDZ het volgende mee te delen:

- de naam, het e-mailadres, en de functie van de persoon die binnen de VMOB aangeduid werd als verantwoordelijke om toe te zien op de toepassing van de voormelde beleidsmaatregelen en procedures en op het bijhouden van de dossiers van PCP en VVD;

⁴⁸ Artikel 275, § 1, tweede lid, van de wet van 4 april 2014.

⁴⁹ Artikel 275, § 1, derde lid, van de wet van 4 april 2014. Deze bepalingen werden ingelast in de wet van 4 april 2014 door de wet van 8 mei 2022 houdende diverse bepalingen inzake bemiddeling in de financiële en de verzekeringssector.

⁵⁰ Artikel 275, § 1, vierde lid, van de wet van 4 april 2014.

- een verklaring uitgaande van deze persoon waarin deze bevestigt op de hoogte te zijn van zijn/haar aanstelling en de hem/haar toegewezen verantwoordelijkheid te aanvaarden.⁵¹

(3) Naamlijsten van PCP en VVD

Aan de VMOB's die activiteiten van rechtstreekse distributie uitoefenen, wordt gevraagd de genummerde naamlijsten van hun PCP en VVD over te maken. Zoals hoger vermeld, dienen in de lijst van PCP ook de PCP in opleiding te worden opgenomen.

Er wordt gevraagd de gevraagde informatie aan de Controledienst over te maken voor 15 augustus 2024.

Aan de betrokken VMOB's wordt daarnaast gevraagd om voortaan jaarlijks, tegen uiterlijk 1 februari, de afzonderlijke en genummerde naamlijsten van PCP en VVD die op 1 januari van dat jaar aangeduid zijn in een VMOB, aan de Controledienst te bezorgen.

⁵¹ Artikel 7, 4°, van het koninklijk besluit van 18 juni 2019.